

مهندس مرادی با تحلیل چالش های صنعت عنوان کرد

صادرات فله ای، بلای صنعت بسته بندی!

سرآغاز:

بشر از بدو آفرینش، آنگاه که موفق به ساخت ادوات و تجهیزات جهت بهبود وضعیت زندگی خود شد، جهت نقل مکان آنها نیازمند بسته بندی گردید. بسته بندی به لحاظ دارا بودن ویژگیهای خاص در زمینه های مختلف و فراهم نمودن امکان ذخیره سازی فرآورده های گوناگون از جمله مواد غذایی بخصوص پس از دسترسی به فنون پاستوریزاسیون از اهمیت ویژه ای برخوردار شد. صنعت بسته بندی به عنوان یکی از مهمترین و تعیین کننده ترین عوامل موثر عرضه کالا و موفقیت در کسب بازار، هم اکنون تمامی فعالیتهای تولیدی و بازرگانی را در جهان متوجه خود کرده به نحوی که اگر چه مقوله جدیدی در صنعت واقتصاد نیست ولی با تحولاتی که یافته توجه بسیاری را به خود جلب نموده و به عاملی تعیین کننده در موفقیت عرضه کالا و خدمات تبدیل شده است. متأسفانه با تمام اهمیت این صنعت، هنوز در ایران توجهی اساسی به آن نشده و می توان گفت صنعت بسته بندی آنچنانکه باید مورد توجه قرار نگرفته، اگر چه در سالهای اخیر اقداماتی در جهت نوسازی و سرمایه گذاری های جدید بعمل آمده ولی هنوز راهی دراز در پیش است. البته باید اذعان داشت که صنعت بسته بندی نیز همانند سایر رشته های صنعت در سالهای اخیر به پیشرفت هایی نائل آمده که از جمله آنها می توان به استفاده از ماشین آلات مدرن اشاره کرد، اما همچنان دارای حلقه های مفقوده ایست که باعث ناکارآمد شدن آن گردیده که مهمترین آن شاید عدم توجه لازم به آموزش، تحقیقات و نوآوری باشد. این در حالی است که اهمیت بسته بندی در دنیای امروز و نقش تعیین کننده آن در حفظ و نگهداری، شکل شدن کالا، سهولت حمل و نقل، طول عمر، استحکام، قیمت تمام شده، و ... در حدیست که گاهی اهمیت آن در جلب مشتری

بیش از کیفیت محتوی است. بدین جهت به آن بها داده شده و در نتیجه به پیشرفتهای بسیار نائل گردیده به نحوی که سیستم بسته بندی در حال حاضر، حتی با ده سال گذشته نیز قابل مقایسه نیست. بررسی ها نشان می دهد اهمیت طراحی بسته بندی و استفاده از بسته بندی به عنوان ابزاری جهت برقراری ارتباط و مارک بندی دائماً در حال افزایش است. بسته بندی امروزه یک فاکتور کلیدی در فرآیند تصمیم گیری مشتری به شمار می آید، زیرا می تواند برای تصمیم خرید در فروشگاه، با برقراری ارتباط با مشتری کمک شایانی به او کند. از سوی دیگر اینگونه به نظر می رسد که بسته بندی یکی از مهمترین فاکتورهای مهم در زمینه خرید در نقطه فروش باشد این در حالی است که بسته بندی بخش مهمی از فرآیند فروش را نیز شکل می دهد. از اینرو کارشناسان بر این باورند بسته بندی محصولات نوعی علم، هنر و تکنولوژی حمایت از محصولات در مقابل آلودگی و خطرات ناشی از حمل و نقل و ذخیره مناسب محصولات است که نقش عمده ای در توسعه صادرات دارد. «مهندس فرامرز مرادی» از پیشکسوتان صنعت بسته بندی در ایران و عضو هیئت رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان است، او که اینک با کوله باری از تجربه در عرصه صنعت و تولید، مدیر عاملی شرکت صنایع بسته بندی مشهد را برعهده دارد، حرفهای زیادی برای گفتن دارد از اینرو در ادامه سلسله گفتگوهای با کارآفرینان به سراغ ایشان رفته و با طرح چند پرسش دیدگاه های این صنعتگر با سابقه را درباره مسائل روز صنعت بسته بندی و چالش های فراروی بخش تولید جویا شده ایم. آنچه را که ملاحظه خواهید فرمود حاصل این گفتگو است که در آن علاوه بر طرح مسایل و مشکلات، راه کارهای مفیدی نیز مطرح شده است.

مهندس مرادی:

امروزه صنعت بسته بندی از جمله صنایعی است که توسعه آن بی چون و چرا بر توسعه صادرات غیرنفتی موثر بوده و هر روز این نقش بارزتر می شود.

و لذا این امر عامل اصلی صنعت بسته بندی در کشور تلقی می گردد. از طرفی دیگر فرهنگ صادرات فله ای محصولات در مراحل مختلف از جمع آوری گرفته تا انبارداری و مصرف نهایی به صورت رویه ای پایدار در آمده است توجه به بسته بندی که هزینه بر بوده و امکانات و شرایط ویژه برای نگهداری محصول و حتی جابجایی آنرا طلب می کرد سبب شده است تا کوشش زیادی برای این مهم مصروف نگردد. اما در سالهای اخیر که تا حدودی صادرات غیرنفتی مورد توجه واقع شده است بتدریج توجه به بسته بندی مدرن و عامه پسند در داخل و خارج کشور مد نظر قرار گرفته است.

خوب با بسته بندی نامناسب وضعف در آن قطعا حمل و نقل کالاهای صادراتی با مشکل مواجه شد، بازار پذیری آن کاهش خواهد یافت رقابت با سایر رقبای دشوار خواهد شد و خلاصه در اخذ سهم مناسب از بازارهای خارج ناتوان تر خواهیم بود. البته این وضع در خارج بمراتب سخت تر و مشکل تر ظاهر خواهد شد تا داخل.

صنعت و کارآفرینی: اجازه بدهید سوال دیگری مرتبط با حوزه تولید مطرح کنیم: نظرتان درباره هدفمندی یارانه چیست و این موضوع چه تاثیری بر تولید می گذارد؟

مهندس مرادی: هدفمند کردن یارانه ها حرکت بسیار مهم و انقلابی است که می بایست از سالها پیش به انجام می رسید که متأسفانه به دلایل مختلف امکان اجرایی شده آن تاکنون فراهم نشده است، اینک که عزم بر اجرای آن می باشد باید بسیار سنجیده و حساب شده عمل نمود، قبلا زیر ساخت های آنرا آماده ساخت و مردم را به آن باور رساند که این اقدام ضروری است حتی اگر به زیان برخی باشد. آثار مثبت و منفی هدفمند کردن یارانه ها بر تولید را نمی توان نادیده گرفت بویژه اینکه هنوز مشخص نیست که دولت چگونه می تواند این آثار را مدیریت کند و چه صنایع و واحدهایی زیاد خواهند دید و یا مشمول حمایت دولت واقع خواهند شد.

صنعت و کارآفرینی: جایگاه صنعت بسته در توسعه صادرات غیر نفتی را تشریح فرمائید؟

مهندس مرادی: امروزه صنعت بسته بندی از جمله صنایعی است که توسعه آن بی چون و چرا بر توسعه صادرات غیرنفتی موقر بوده و هر روز این نقش بارزتر می شود. این امر شوق و اشتیاق مردم به خرید را افزایش می دهد، در معرفی بهتر برندها تاثیر می گذارد. در فتح بازارهای جدید به تولید کننده و یا فروشنده کمک می کند و خلاصه در جابجایی مناسب کالا و حفظ کیفیت و سلامت محصول بسیار موثر می باشد. بسته بندی نامناسب را می توان یکی از معضلات اساسی صادرات دانست این در حالی است که امروزه توجه مردم به بسته بندی، بیشتر از توجه آنان به کیفیت کالا است.

صنعت و کارآفرینی: صنعت بسته بندی برای گسترش فعالیت های خود با چه چالش هایی مواجه است؟

مهندس مرادی: صنعت بسته بندی برای گسترش فعالیت های خود با چالشهای زیر مواجه است:

- پرهزینه بودن خرید ماشین آلات جدید بسته بندی
- صنعت در طراحی گرافیکی
- آشنا نبودن بسیاری از مسئولین صنعت بسته بندی با سلايق و ذائقه های مصرف کننده در داخل و خارج کشور
- کمبود نقدینگی و سرمایه در گردش مورد نیاز
- وابسته بودن صنعت بسته بندی به سایر صنایع مصرف کننده و تولیدات صنعت بسته بندی

صنعت و کارآفرینی: چرا اغلب کالاهای ایرانی از ضعف بسته بندی رنج می برد؟ این امر چه تاثیری در فروش و بازاریابی داخلی و خارجی دارد؟

مهندس مرادی: از آنجائیکه اقتصاد کشورمان براساس صادرات تک محصولی، نفت، پایه ریزی شده بود و واردات نقش تعیین کننده در تجارت را ایفا می کرد، توجه به صادرات کالاهای غیرنفتی چندان مطرح نبوده و ابزار و ادوات مربوط به صادرات که مهمترین آن بسته بندی بود مورد توجه قرار نگرفته است

**در شرایط خاص و شاید در همه شرایط تشکلهای
در رفع مسائل و مشکلات مرتبط جایگاه
ویژه ای دارند بخصوص اینکه می توانند
مرکز تبادل افکار و اندیشه های مختلف باشند**

ثالثاً: دولت برای افزایش تقاضا اقدامات حمایتی انجام دهد از جمله اقدام به خرید تضمین نماید و یا با دادن یارانه به تولید کننده قیمت تمام شده را کاهش دهد و یا بعضی از ارگانهای وابسته به خود را مجبور به خرید از داخل نماید و برای جلوگیری از خالی ماندن ظرفیتهای تولیدی ضرورت دارد از ایجاد واحدهای مشابه جدید جلوگیری شود و برای فراهم شدن نقدینگی مورد نیاز بانکها را ملزم با دادن تسهیلات با شرایط سهل تر نماید و یا از بعضی از کشورهای همچون مالزی، کره جنوبی، چین و امثالهم الگوبرداری نموده و راهی را انتخاب نماید که تولیدی مرغوب با هزینه ای پایین و با تقاضایی فراوان، بدست آورد و از ظرفیتهای خالی بتواند بنحو شایسته بهره برداری کند.

صنعت و کارآفرینی: جایگاه تشکلهای در رفع مسایل و مشکلات صنعت و نیز همگرایی چگونه می بینید؟

مهندس مرادی: در شرایط خاص و شاید در همه شرایط تشکلهای در رفع مسائل و مشکلات مرتبط جایگاه ویژه ای دارند بخصوص اینکه می توانند مرکز تبادل افکار و اندیشه های مختلف باشند، مشکلات را جمع بندی و طبقه بندی نمایند، قوانین و مقررات مربوطه را بررسی و ایراد و اشکالات آنرا مشخص و همراه با راه حل برای اصلاح آنها پیشنهادات ارزنده ای را ارائه نمایند. تشکل های می توانند مسئولین را در جریان مشکلات قرار داده و هم به آنها برای رفع مشکل کمک نمایند و هم از آنها برای شفاف سازی مسائل بهره گیرند تشکل ها بیشتر به مسائل کلی و عمومی و ملی توجه خواهند داشت و به عنوان صدای واحد اعضای خود عمل خواهند کرد.

و در کمال صداقت و شفافیت مسائل و مشکلات را مطرح و برای آنها چاره اندیشی خواهند نمود و بدینوسیله عامل اصلی و اساسی در ایجاد همگرایی بین اعضا و اعضا با مسئولین و ذینفع های دیگر خواهند بود.

بدیهی است دولت تمهیدات لازم را اندیشیده ولی چون هنوز به مرحله اجرا در نیامده تاثیر حمایتی آن مشخص نمی باشد. قدر مسلم این که تغییر قیمت انرژی بر تغییر قیمت حمل و نقل و برتغییر قیمت تمام شده مواد اولیه و موارد تولید شده اثر قابل توجه خواهد داشت و دولت هم قصد دارد که صنایع انرژی بر را که از این بابت زیان می برند مورد حمایت قرار داده و تسهیلاتی را برای آنان فراهم سازد.

تاثیر بعدی هدفمند کردن یارانه ها، آثار منفی آن بر صادرات است یکی به دلیل افزایش قیمت تمام شده محصولات و عدم امکان رقابت با رقبا در خارج از کشور و دیگری ثابت ماندن بهای دلار که هم اکنون کمتر از نصف قیمت واقعی آن می باشد.

صنعت و کارآفرینی: مهمترین چالش های صنعت و تولید از دیدگاه جنابعالی چیست؟

مهندس مرادی: در حال حاضر مهمترین چالشهای صنعت را می توان در موارد ذیل خلاصه کرد:

- کمبود شدید نقدینگی و سرمایه در گردش
- دپوی بش از حد محصولات تولید شده در انبارهای واحدهای تولیدی

- کاهش شدید تقاضا و عدم امکان فروش نقدی محصولات
- بازپرداخت نشدن چکهای مربوط به اقساط فروش محصولات در سررسید مربوطه

- عدم امکان بازپرداخت اقساط مربوط به وامهای دریافتی در سررسید مربوطه و در نتیجه عدم امکان دریافت تسهیلات جدید

- بهره وری پائین، مشکلات کارگری، قانون کار نامناسب و...
- واردات بی رویه تولیدات صنعتی مشابه به کشور با قیمتهایی بر مراتب پائین تر از تولیدات داخلی و خالی ماندن قسمت عمده ای از ظرفیت تولیدی واحدها به همین دلیل

- نبود استراتژی صنعتی ملی و منطقه ای و گستردگی نامتناسب صنایع در مناطق مختلف و تمرکز بعضی از صنایع در بعضی از مناطق و بیش از حد مورد نیاز و نبود همان صنعت در جای دیگر که شدیدا به آن نیازمند است و این امر موجب رکود در یک بخش و ایجاد هزینه در بخش دیگر خواهد شد.

- تامین سوخت و انرژی مورد نیاز واحدهای صنعتی از جمله چالشهای دیگری است که واحدها با آن مواجه هستند.

صنعت و کارآفرینی: همانطور که اشاره نمودید، در حال حاضر واحدهای صنعتی با انباشت تولید و خالی ماندن ظرفیت مواجه هستند برای رفع این مشکل چه راهکاری را ارایه می کنید؟

مهندس مرادی: به نظر می رسد برای جلوگیری از انباشت تولید لازم است:

اولاً: از واردات محصولات مشابه با قیمتهای پایین تر جدا
جلوگیری بعمل آورد

ثانیا: محصولات موجود را با قیمتهای کمتر بفروش رساند
و ایجاد نقدینگی نمود

پیوستن گروهی دیگر از کارآفرینان به جمع اعضا

انجمن مدیران صنایع خراسان

انجمن مدیران صنایع خراسان، ابراز تمایل مدیران جدید برای پیوستن به کاروان بزرگ تشکل های تولیدی - صنعتی را مبین این واقعیت می داند که نهادهای اجتماعی و تشکل های صنعتی در مسیر توسعه کمی و کیفی خود موفق بوده اند. در این راستا مدیران و کارآفرینان هوشمند عرصه تولید و صنعت نیز خرد جمعی را به عنوان یک استراتژی غالب مورد توجه قرار داده اند. حصول این دستاورد را صمیمانه تبریک گفته و مقدم این عزیزان را در جمع کارآفرینان انجمن مدیران صنایع گرامی می داریم.

فرهاد زمانی مود
مدیر عامل فرآورده های
لبنی نوشین توس

بهمن بژوم
مدیر عامل صنایع
پرو فیل شرق

مهدی نعیمی پور
مدیر عامل شرکت
اترک شیمی شرق

علی رازقی
نائب رئیس هیات مدیره
شرکت پرتو کیهان توس

جواد مخملباف طوسی
مدیر عامل شرکت
پرتو کیهان توس

احد هرمزاده
مدیر عامل گروه
مبلمان ماد

عطاالله محمودی
عضو هیات مدیره
تولیدی صنعت سامد

صنعت و کارآفرینی: در این رابطه چشم انداز آینده انجمن مدیران صنایع را پس از چند دهه فعالیت چگونه ارزیابی می کنید؟

مهندس مرادی: به نظر اینجانب انجمن مدیران صنایع یکی از تشکلهای بسیار فعال در امور اقتصادی و بویژه صنعتی بوده است. تحلیلهای بسیار ارزنده از مسائل اقتصادی و اجتماعی روز ارائه کرده و با کارشناسی دائمی درصدد یاری رسانی به مسئولین کشوری و محلی می باشد.

انجمن با حفظ جایگاه خود به عنوان یک تشکل غیرسیاسی توانسته است افراد با تفکرات مختلف را برای حل معضلات اقتصادی در کنار هم بنشانند و به تحلیل مسائل از دیدگاه های مختلف بپردازد و حاصل کار را با بی طرفی کامل در اختیار جامعه قرار دهد.

بنابراین انجمن با ادامه این روش و با بکارگیری اعضای جوان و فعال خود می تواند چشم انداز روشنی را برای فعالیتهای آتی خود ترسیم نماید و آن ساختن ایرانی آباد، اسلامی با مردان وزنانی کارآفرینی، دانا و توانمند می باشد.

صنعت و کارآفرینی: همکاری اعضا تا چه حد می تواند انجمن را در نیل به این اهداف یاری رساند؟

مهندس مرادی: خوشبختانه اعضای انجمن همکاری بسیار خوبی با انجمن و کادر اجرایی آن دارند و همین امر سبب شده است تا مدیریت و کارکنان انجمن بیش از هر زمان دیگری خود را موظف به پیگیری بیشتر و تلاش مضاعفتر در انجام امور محوله بدانند و قطعاً این همکاریها عامل اصلی و اساسی تحرک در تشکیلات انجمن خواهد بود و انجمن را در دستیابی به اهداف مورد نظر یاری خواهد نمود.

امروزه اعضا با عضویت در کمیسیون های تخصصی مختلف در انجمن همکاریهای خود را بیشتر نموده و بادر اختیار گذاشتن تجارب و تخصص خود موجبات شکوفایی اقتصاد کشور را فراهم می سازند و این همان هدف اصلی و اساسی انجمن از بدو تاسیس تاکنون است.